

De knecht van den huize

<https://hdl.handle.net/1874/236705>

542

Per.
Vak 168

mm 13697

de Knecht
VAN DEN HUIZE

DOOR

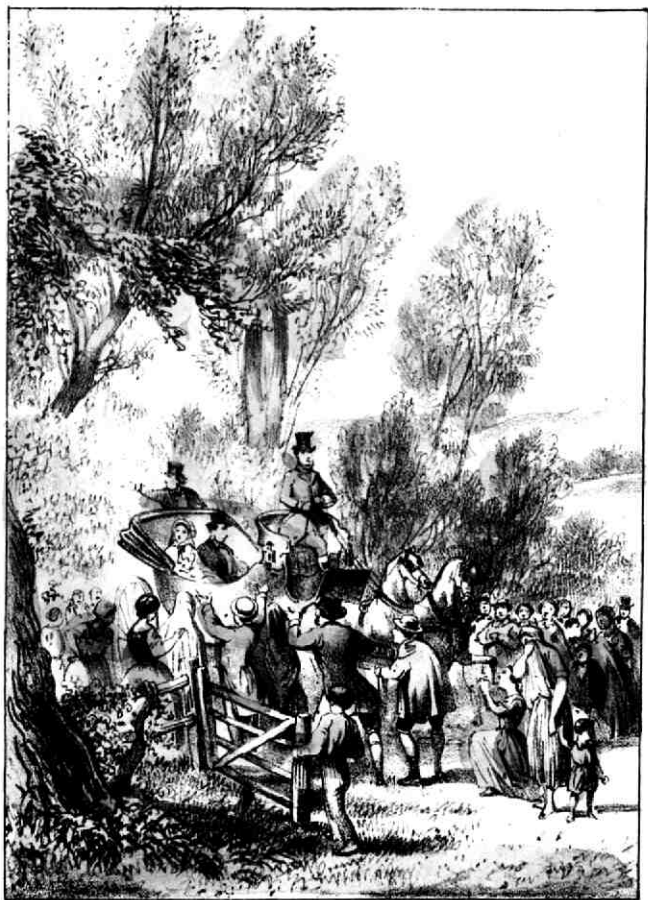
M^{RS}. S.C. HALL.

ZWOLLE.

van Hoogstraten en Gorter.

DE KNECHT VAN DEN HUIZE.

„O, lieve jufvrouw Gracy, schenk ons een enkelen blik, en neem onze zegenwenschen met u mee.“

DE KNECHT VAN DEN HUIZE.

Per 168
542

NAAR HET ENGELSCHE

VAN

MRS. S. C. HALL.

John A. M. Paulding

Met gekleurde Plaatjes.

ZWOLLE,
VAN HOOGSTRATEN & GORTER.

Gedrukt bij GEBROEDERS BINGER, te Amsterdam.

DE KNECHT VAN DEN HUIZE.

I.

»Wel, lieve jonge jufvrouw, ik ontken volstrekt niet dat gij verstand en oordeel bezit; niemand meer dan gij — op uw ouderdom; intusschen, daar gij uw oom Baard nooit hebt gezien, en hij u een zoo goed aanbod doet...”

»Hoe kunt gij zeggen dat hij een goed aanbod doet, Jack? En hoe komt het bij u op, dat ik het ooit eens zal worden met een man die Baard heet? Stellig is hij een Blaauwbaard. Er is ook een jonge Baard.”

»Uw neef, jufvrouw Grace, uw eigen vleesch en bloed; neen, tegen *hem* moet gij u niet verzetten: hij is het kind van uwe overledene tante Evelina, het eenige dat zij naliet.”

»Dat weet ik, Jack; het wordt nu al tien jaar dat tante Evelina dood is. Ik kan niet begrijpen hoe zij er toe kwam een huwelijk aan te gaan met iemand die Baard heet. Zwijg nu maar, Jack,” ging Grace O’Sullivan voort; »zwijg nu maar. — Mijnheer Baard (oom wil ik hem niet noemen), is zeer zeker een groot, lang man, met een been in zijn rug.”

»Een groote ongelegenheid zou het voor hem zijn, als hij er geen had,” liet Jack er op volgen, terwijl hij zijne schouders rugwaarts draaide.

»En een heel stijf been ook,» hield Grace vol. »Al de Engelschen zien er uit alsof hunne ruggebeenen van ijzer waren.»

»Dan zouden zij nog veel gelukkiger zijn: een rug kan niet te sterk wezen. De O'Sullivan's hadden in dit graafschap verwonderlijke ijzeren ruggen *), tot zij emigranten werden.»

»Maar deze soort van ruggen bedoel ik niet. Ik wil te kennen geven dat de Engelschen stijf, koud en terugstootend zijn, en dat zij de Ieren haten — en ik hen haat.»

»Die arme zielen! wat zullen zij nu beginnen? Maar ja, gij speelt leer om leer, je haat mij, ik haat je weêr,» liet Jack, met eene schalksche blikkering in zijne scherpe blaauwe oogen, er op volgen.

»Uitgelagchen wil ik niet wezen, Jack,» beet het jufvrouwe hem op trotschen toon toe; »en van u het allerminst. Gij weet hoe innig lief mama mij had, en toen stierf zij; gij weet dat ik ook papa's lieveling was, en dat hij mij nooit koeler toesprak dan met »mijn hartevreugd» of »koninginnetje,» en mij alles plag te wijzen wat hij in dit bouwvallig kasteel in eigendom *behoorde* te hebben, en mij te vertellen hoe veel verdriet zijne zuster Evelina hem had veroorzaakt. De onzen waren er altijd zoo trotsch op, boven den koopmansstand verheven te zijn, en met niemand van dat handelsvolk in betrekking te staan, en evenwel ging tante Evelina een huwelijk aan met een Engelsch koopman. Papa zeide altijd, dat mijnheer Baard een hart van steen en alleen geld lief had. Papa had zeker het geld niet lief.»

»Och neen, jonge jufvrouw, mijn arme meester had het ook nooit om het lief te hebben. Maar, best kind, als gij u uw oom Baard niet te goed vriend maakt...»

»Hij is mijn oom niet; hij is niets meer dan de we-

*) Een ijzeren rug, zoo als Jack bedoelt, beteekent bij de Ieren een groot aantal vrienden.

duwenaar van mijne tante. Ik heb niets van hem noodig. Kan mijnheer Baard mij niet laten waar ik ben, hier in dit oude verblijf, met u en Anna, die beide voor mij zorg kunnen dragen; hier, waar ik dagelijks de zegeningen van de arme landlieden hoor, en een wandelrid in de omstreken op den ouden klepper kan doen?"

Toen Grace van den ouden klepper gewaagde, wendde Jack zijn hoofd af. Snel als de gedachte nogtans, bemerkte Grace de treurige uitdrukking zijns gelaats.

»Jack! er is met den klepper iets aan de hand, dat niet pluis is," zeide zij, terwijl een kleur op hare wangen steeg; »gij zeidet mij gisteren dat hij geen tand meer in zijn bek had."

»Als hij voor zijne tanden niets meer te doen heeft, kind, dan is 't tijd dat hij ze kwijt raakt."

»Is dat alles?"

»Nu, trek het u maar niet te veel aan, jufvrouw Grace; weet dan, dat Bannacher, dat oude, stomme dier, dat u, van dat gij zoo'n mollig, aanvallig kindje zijt geweest, op den rug had gedragen, u voortaan niet meer zal dragen."

»Dood?" vroeg Grace met bevende lippen.

»Ach, kindlief, zoo is het, en goed zoo ook, jonge jufvrouw. Wat zou van hem geworden zijn nadat wij van hier weg waren gegaan? Beter voor hem om, bij wijze van spreken, stil en rustig op zijn bed te sterven, dan voor den kop geschoten te worden; en beter voor hem om, op zijn ouden dag, voor den kop geschoten te worden, dan overgelaten te zijn aan degenen die nooit iets van zijne jeugdige schoonheid hadden gezien. Ja, 't is inderdaad waar, hij geleek meer naar een christenmensch dan naar een beest, en het scheen alsof hij ons leed en onzen kommer verstond; gisteren nog zond hem de molenaar, uit vriendschap en erkentelijkheid voor den armen meester, een paardendrank, en gij weet hoe veel Bannacher van vuil slobberen hield. Herinnert gij u nog, eer wij ons van de koeijen weg begaven, hoe hij met zijn neus stiet tegen

de deur van de melkerij, die hij wilde open krijgen om de roompan leêg te likken? Nu snoof en knipoogde hij tegen den drank, maar liet hem staan. Maar of ik u daar nu kort of lang van vertel — sedert de begrafenis van zijn meester stak de arme Bannacher het hoofd niet meer op.”

Grace O'Sullivan wierp zich op den grond, verborg haar aangezicht in hare armen, die kruiselings in haren schoot lagen, en schreide. Men zou haar hebben aangezien voor een hoop zwart goed, zoo niet er door heen de strengels en vlechten hadden uitgestoken van haar glanzig bruin haar, en een gouden tint lieten zien, alsof zonneshijn door de schaduw drong.

De goede oude man, die al zijn levensdagen een getrouwe »knecht van den huize” was, staarde op het snikkende kind met betraande oogen, terwijl hij, zoolang zij daar lag, voor zich heen mompelende redeneringen hield gelijk deze :

»Als men nagaat dat zij de laatste — de *allerlaatste* is van dat heerlijke oude geslacht! — een geslacht van louter helden, louter oorlogsmannen en heerschappelijke grondbezitters, zoo verminderd en afgenomen tot er niets van overbleef dan dit kind, het laatste brooze takje van dien ouden grooten stamboom! O, geen wonder, dat u het verdriet al meer en meer vergrijst, gij arme, oude Jack, waar gij de laatste der groote O'Sullivans, die de vorsten van deze landstreek waren, weldra zonder eigen dak boven haar hoofd, voor u op den grond moet zien liggen. Maar God is goed, harten van steen zijn week geworden voor die arme wees. Er is inderdaad bloed der O'Sullivans in den jongen Baard — wel niet zoo zuiver als het hare, maar moeders bloed, en dit trekt genoeg aan om niet liefdeloos met haar te wezen.

»Veel reizen verhief mij boven het vooroordeel, en schoon ik mijn eigen land het liefst heb, zie ik toch goeds in dat van anderen, en dat is een zeer behagelijk gevoel.

»Waarom zouden zij niet hebben ingewilligd? Hare

tante maakte immers van den geldzuchtigen man een goed echtgenoot. Evelina O'Sullivan was verzet op den grond en bodem dien mijnheer Baard betrad. Nu, nu, kind, schrei maar over uw paard; het zal uw hart lucht geven! Als men nagaat hoe de dingen soms loopen: als er geen mijnheer Baard ware geweest, zou O'Sullivans graf geen steen hebben gehad. Jammer, jammer, dat mijn meester door trots er van terug werd gehouden, het hart van mijnheer Baard te leeren kennen — maar armoede stijfde zijn trots; dat was de aard der O'Sullivans — toen zij alles verloren hadden, bleven zij nog even trotsch. Dag en nacht is het mijn bidden, dat toch de eene mensch den ander, zoo lang de mensch in het leven is, liefderijker mogt behandelen; vele menschen zouden dan zoo spoedig niet sterven als zij nu doen. — Kon ik nog maar de overgeblevenen van die twee familiën vereenigd zien, o, dan zou »Jack de vereeniger,” zoo als de jonge heer Baard mij noemt, gelukkig sterven! Gerald Baard is een schoon, manhaftig jongeling; opregt en rondborstig, en zeer trotsch op Engeland, dat, volgens zijn vast woordje, »een land van koophandel” is. Jufvrouw Grace weet niet te onderscheiden tusschen den koopmansstand en handelsstand. Hoe dikwijls zeide ik haar niet dat daarin een verschil bestaat als tusschen sovereigns en farthings, als tusschen koper en goud. De koopmansstand brengt alle natiën der wereld tot elkander; de handelsstand huist in een steeg, waar de zaakjes van hand tot hand gaan bij kleine partijen. De koopmansstand strekt zich uit over de groote wereldzee; de handelsstand over een riviertje, en — God betere het — niet altijd helderstreamend. Geen beetje zuivere snuif kan men van hier tot Dublin bekomen. Maar zij meent, een koopman is niets meer en niets beter dan Jimmy Joice, onze boterboer. Weinig weet die arme jufvrouw Grace iets af van de brieven die ik aan de beide Baards heb geschreven, en hoe ik met den jongen heer Gerald sprak. Wat is het toch goed als men iets geleerd

heeft, en weet hoe men de pen als een professor in de hand moet nemen! Eeuwig jammer voorwaar, dat ik geen schoolmeester ben geworden; zeker zou ik dan reeds lang den glans van geheel het Trinity Collegie hebben verduisterd. 't Is waar, het zal die arme jufvrouw Grace half haar dood kosten deze oude plaats te verlaten. Maar 't kan niet anders: iedere steen, iedere spijker aan den wand moet verkocht worden. Het zal mij benieuwen wie het koopen zal! 't Is mooi land, voor het grootste gedeelte; en een stuk veengrond zoo schoon als er in geheel Ierland een te vinden is. Mijnheer Baard schrijft mij »breng haar maar dadelijk over.» Ja wel, het is gemakkelijk zeggen, *breng haar*. En het goede kind zal Engeland in den beginne magtig koel en stijf vinden. Maar dat kan niet schelen, als jufvrouw Grace niet te hoogmoedig blijft, en met hare schoone oogen naar hem opziet, hem liefkoost zoo als zij haren papa plag te doen, dan is hij gewonnen.

»Ik hoop dat mijnheer Baard geen geldtrots bezit — dit is de trots die Englands eer te gronde rigt.

„Door geld kwam meer geld,
En 't geweten zei: genoeg;
Geld riep om meer geld,
En wilde meer dan genoeg.”

»Genoeg,” herhaalde Jack, na eene pauze, »wel ja, ik geloof, een mensch die een weinig meer verworven heeft dan hij noodig had, heeft genoeg.”

Toen Jack zoo ver met zijne diepzinnige alleenspraak was, bedunkte het hem dat de tranen van Grace O'Sullivan nu in genoegzame hoeveelheid waren gestort, om, zoo als hij het noemde, »haar hart lucht te geven,” en hij hief haar op, maar slaagde er niet in hare aandoening te overwinnen, tot hij haar eene oude Iersche legende vertelde van twee kinderen, die dag en nacht om hun vader en moeder plagten te schreijen, en geregeld naar de graven hunner ouders gingen en daar tranen stortten als

twee fonteinen. En zij waren bitter bedroefd, omdat boven de andere graven fijn, scheutig gras uitsproot en fraaije gespikkelde madeliefjes bloeiden, terwijl op de grafheuvels hunner dierbare afgestorvenen gras noch bloem te zien was. Doch op zekeren avond, juist toen de maan opkwam, en zij naar huis wilden gaan, daalde eensklaps eene helderheid even als die van een zonnestraal neder, en bescheen de geheele plek waarop zij stonden, en uit die helderheid kwam eene zoetvloeiende, zilverachtige stem, en zeide hun, dat het God mishaagde te zien dat zij hunne ouders de hemelsche zaligheid misgunden, want schoon het de natuur medebrengt dat zij voor een korten tijd zouden treuren, treuren zij zonder ophouden, en veronachtzamen alzoo om het zelfzuchtige van hun treuren, den pligt, welken zij naar den wensch Gods hebben te vervullen, om het geluk van anderen te bevorderen en daardoor zelf gelukkig te worden. Niet dat zij ooit hunne ouders zouden vergeten, maar zij behoorden tevens de vreugde indachtig te zijn, die hen in eene ontmoeting namaals zou te beurt vallen, indien zij deden wat regt was in het oog des Heeren; en dat er wel nimmer fijn, scheutig gras of een fraai gespikkeld madeliefje zou groeijen op aarde, die met tranen besproeid is geworden. En zoo kwamen de kindertjes, den volgenden morgen, hand in hand, naar de grafstede, en strooiden, in plaats van er tranen op te laten vallen, zaad van gras en veldbloemen er over uit; toen knielden zij en baden, en toen gingen zij heen om alles met lust en opgeruimdheid te doen wat zij zich slechts zouden herinneren dat hunne ouders gaarne van hen gedaan wenschten te hebben; en, wat gebeurt er? dadelijk den daaropvolgenden morgen was gras en bloem in groei en bloei, en waren de twee grafsteden door eene heldere zon beschenen. †

II.

Ik geloof niet dat Grace O'Sullivan van mij zou willen dat ik beschreef hoe het huis harer voorouders uitzag dien avond toen zij op haar laag taboeretje zat, leunende tegen den grooten ledigen stoel haars vaders, en hare oogen gevestigd hield op het rood en grijsachtig houtvuur dat siste en knapte te midden van de brandende turven die er om heen lagen.

Er bestaat voor mij in armoede iets heiligs — ontwijfelbaar is de drukkende hand Gods steeds ten goede; maar die druk is somwijlen zwaar en te hard om uit te houden. Zoo was het met de O'Sullivans. Gij hebt het vernomen hoe dat oude geslacht uitgestorven en er niemand van overgebleven was dan dit kleine meisje, wier groote grijze oogen nu eens op het vuur staarden, en dan weder in het ruime vertrek rondgingen, een vertrek zoo slecht gestoffeerd en van een zoo verlaten voorkomen, dat voorzeker menig een dit verblijf een oud rottenest zou noemen, maar het was »het huis van Grace;» zij had daar van hare geboorte af gewoond, was er door hare ouders geliefkoosd geworden, had er de verhalen gehoord van de voormalige pracht en heerlijkheid harer voorzaten, van hunne magt, hun invloed, het talrijk gevolg dat zij hadden, de kasteelen die zij bouwden, de bedehuizen die zij begiftigden, den ronden toren die hen toebehoorde, het gastvrij onthaal dat zij gaven — in het kort, van al datgene, waarop oude Iersche geslachten inderdaad trotsch zijn. Nu was de tijd gekomen dat Grace O'Sullivan het oude slot en al de heuvels, stroomen en velden die het omgaven moest verlaten: niets was het hare gebleven in het land harer vaderen. Trouwens, in de geheele nabuurschap zouden rijken zoowel als armen met haar hebben willen deelen wat zij hadden, want voor haar koesterden zij eene liefde als voor hun eigen kind; doch Jack, de brave »knecht van den huize» en de oude Anna wezen alle aanbiedin-

gen van dien aard ten behoeve hunner jonge meesteres met even veel erkentelijkheid als waardigheid van de hand.

»Zij had lieden in hare eigene familie, die bereidwillig zijn haar naar zich toe te nemen, en zij gaat naar Engeland om hare opvoeding te voltooijen.»

Hoe onbeschaamd zijt gij toch, mijne jeugdige lezers en lezeressen, om te willen beweren dat Grace's opvoeding nog niet eens was begonnen. Veroorloof mij dat ik u daarin teregt wijs. Grace kende menig ding dat gij niet kent. Zij kende de gewoonten en het instinkt van iederen vogel en ieder insekt in het bosch of in de poelen en moerassen. Zij wist hoe men een vlieg aan den snoer vastmaakt om er in beken en rivieren mede te visschen, en dit kon zij zoo mooi, dat Isaac Walton in zijn tijd er van opgetogen zou zijn geweest, (zoo gij niet weet wie die man was, neem dan een biographiesch woordenboek en zie het na *); zij kon in het diepste water haren roeispaan slaan, en te paard rijden, even goed met als zonder zadel; zij was eene praktische plantenkenster, verstond grondig Latijn, waarin haar vader haar had onderwezen; zij kon vlas spinnen aan een ivoren wiel gelijk een toovergodin, en hoewel zij geen noot muziek, van het blad af, kende, bezat zij de gave der Ieren van een vlug en zuiver gehoor, gepaard bij eene zeer zoetvloeiende stem, en nog vóór zij zeven jaar oud was, kon zij reeds op het oude klavier, dat meer dan een halve eeuw in een hoek van de groote zaal stond, al de toonen en melodijen spelen die zij had gehoord, hoewel die niet veel waren. Zij had een warm, toegenegen en dankbaar hart, doch een zeer haastig temperament, vloog, volgens den ouden Jack, bij ieder be-
toog even gaauw op als »een kraai naar een rups,» hield

*) Wij zullen inschikkelijker met u wezen, lieve nederlandsche jeugd, dan het de schrijfster is. Isaac Walton was een Engelschman uit de 17^e eeuw, die vele kundigheden bezat en onder andere een werk uitgaf, getiteld: *De volmaakte hengelaar. enz.* VERT.

niet van redeneren, dat noemde zij »lastig” maar was er zeer op gesteld dat men haar haren eigen zin liet doen; haar geest was woelig en ongedurig; zij geloofde dat Ierland het voortreffelijkste deel des aardbodems en het pronkjuweel der zee was niet alleen, maar dat geen ander land, hoe of waar het ook zij, er bij vergeleken kon worden, en was bij zich zelve overtuigd dat zij haren neef Gerald Baard zou haten omdat hij een Engelschman was. »Gerald,” zeide zij nogtans, »had een Ierschen tongval — dat gaf nog al troost; ja, in den naam van Gerald lag Iersche muziek.”

Gij verlangt te weten, mijne nieuwsgierige kleine lezers en lezeressen, hoe Grace er uitzag? Welnu, ik zal u de beschrijving geven: zij was een meisje met bruin haar, groote, zeer groote grijze oogen, waarboven dikke zwarte ooghaartjes, die aan deze oogen een nog veel grooter voorkomen gaven, zoo dat gij bezwaarlijk kondt zeggen waar deze eindigden en de ooghaartjes begonnen; haar ouderdom was die, waarin meisjes louter hoeken en ellebogen zijn, en jongens in korte wijde broeken worden gestoken en zeer lange beenige gewrichten hebben, wier uiteinde groote roode handen zijn — het is de ouderdom die de »onbevallige” wordt genoemd; intusschen zag er Grace, bij al hare hoeken en ellebogen, niet onbevallig uit toen zij het vuur zat aan te staren, en de toekomst hare gedachten bezig hield. In de verwijderdste gedeelten der kamer was het reeds zeer donker, en buiten floot en hilde de wind zoo als hij maar alleen fluit en huilt romdom vervallen gebouwen.

Jack kwam binnen met »de thee voor zijne jonge meesteres,” en nadat hij die benevens een kandelaar op de tafel had geplaatst, roerde hij met een langen stok in het haardvuur, om het helderder te doen opvlammen. Terwijl hij dit deed, kwam een harde klop aan de voordeur, die Grace deed opschrikken even als een jong hert dat opschrikt bij het geschal van den jagthoorn.

»Wie kan dat wezen, Jack?”

»Hoe kan ik u dat zeggen, jonge jufvrouw? Misschien een reiziger die bij dat onstuimige weêr over nacht een onderkomen verlangt,» en daarmede was hij de kamer uit.

»Nu, zoo veel eten als hier staat hebben wij nog te geven,» dacht Grace, voor wie het denkbeeld van geven steeds een genoeg was, »en daarbij warme thee en een vlammend vuur.»

Een oogenblik later opende Jack de deur, en meldde aan: »Een heer, jufvrouw O'Sullivan, uit Londen.»

»O, toch niet om mij meê te nemen — niet om mij naar mijnheer Baard te brengen,» riep Grace, terwijl zij den arm van haars vaders leuningstoel greep. »Mijnheer! denk niet, dat ik mij zal laten dwingen, dit huis tegen mijn wil te verlaten,» dit zeggende had het jonge meisje het voorkomen van eene dier gebiedende prinsessen uit eene tooververtelling.

»Och, lieve jufvrouw Grace,» zeide Jack, »is dat uwe gastvrijheid? Is dat een manier van handelen, jegens een vreemdeling die verkleumd van kou en hongerig is? Dat is wel het eerste maal, mijnheer, dat zulk een onthaal eenen vreemdeling in dit kasteel te beurt valt, maar de jonge freule is verstoord, mijnheer, en om deze verstoornis zult gij het haar wel willen verontschuldigen, mijnheer.»

Het was een heer van beneden middelmatige grootte, en toen Jack hem zijn overjas hielp uitdoen, kwam hij te voorschijn als een vlinder uit zijn pop, zoo opvallend schoon was deze man van reeds gevorderde jaren, met een fijn, innemend gelaat, zacht grijs haar, en kleine blanke handen. Hij naderde Grace, met eene buiging en een lachje, nam hare tengere, koude en bevende hand in de zijne, verzocht haar te gaan zitten, verheugde zich te zien dat hij juist in tijds was gekomen om een smakelijk kopje thee te hebben, gaf zijn genoeg te kennen dat hij het met haar tegelijk kon gebruiken, en zeide haar met veel gemanierdheid, dat, in plaats van haar te noodzaken datgene te doen wat *hij* wenscht, hij het zich tot

pligt zou rekenen te doen wat zij wenscht; hij schoof zijn stoel naar de tafel, zeide dat zij weldra beste vrienden met elkander zouden zijn, bediende zich zelve van eenige stukken koek, die hij als een »Iersche lekkernij» herkende en overheerlijk noemde, en zeide vervolgens, dat het hem verblijdde weder eens gerstekoek te zien, die hij vroeger dikwijls uit Schotland plag te bekomen. En daarop zeide Grace, die zich ongemerkt tot haren bezoeker voelde aangetrokken, dat de Iersche gerstekoek hem zeer zeker beter dan de Schotsche zou smaken: immers ze moest beter zijn, omdat het Iersche was. Hij glimlachte over dit beweren, noemde haar een kleine patriot, en zeide dat hare uitspraak evenwel weinig van het Iersche had. Dit was de waarheid: Grace's stem was zeer zacht en had niets schreeuwends, zoo dat hare uitspraak eenvoudige muziek was; hij intusschen had dat kleine vrouwelijke instrument geheel ontstemd door de wijze hoe hij dit thema aansloeg.

»Het spijt mij, mijnheer,» zeide zij; »maar ik hoop deze uitspraak al mijn leven te behouden.»

De vreemdeling, die nu inzag dat men haar in haren nationaal trots niet te na mogt komen, wendde voor, hare meening niet te vatten en bracht alras het gesprek op iets anders over, totdat hij haar door allerlei aardigheden eindelijk aan het lagchen bracht; dit lagchen hielp haar van het hooge paard af, en maakte haar meer gemeenzaam met haren bezoeker. Jack kwam af en toe binnen, om voor het onthaal van den vreemden heer te zorgen; nu eens bracht hij een paar versch gelegde eijeren, dan een kanetje heerlijke room, en dan weder een stuk honigraat, dat, juist van pas, nog geen oogenblik geleden, van den molen werd gezonden. Middelerwijl was de vreemdeling al nader en nader aangerukt, en zat nu dicht naast de jonge slotbewoonster, wier onschuldige vrijmoedigheid zich door de minzaamheid haars bezoekers geheel ontplooidde, even als een roos hare bladeren ontvouwt onder den in-

vloed eens zonnestraals. Hij sprak met haar over de natuurschoonheden van Ierland, hoe verrukkend die voor hem waren geweest, hoe de diepe armoede der behoeftige klasse hem ter harte ging, en hoe hij het geduld en de blijmoedigheid bewonderde, waarmede deze armoede werd getorcht. Dit leidde haar tot het doen van vragen omtrent Engeland en de Engelschen, want aan Jack's beschrijvingen van »vreemde landstreken» hechte zij geen geloof; hem beschuldigde zij, dat hij alles van de beste zijde beschouwde, en zijn eigen land den rug toekeerde. Driest beweerde zij dat in geheel Engeland geen groen gras groeit, dat de een niet tegen den ander spreekt, dat de kinderen van hoofd tot voet in stijve kleëren worden geperst, en dat de Engelschen te koud en te hardvochtig waren om vreugde of leed te gevoelen.

En in plaats van deze vooroordeelen te bestrijden, was al wat de vreemdeling zeide: »Kom en zie.»

Neen, dat wilde zij niet, zij wist dat zij den heer Baard zou haten. »Is hij niet een zeer lang man?» vroeg zij.

»Neen, veeleer kort en gezet.»

»Ziet hij er niet zoo stijf uit alsof hij een ijzeren haardpook had ingeslikt?»

»Neen, alles behalve dat, hij gaat eenigzins voorover gebukt; hij heeft veel geleden van eene zware ziekte; zijn zoon bewees hem daarbij eene groote mate van verknochtheid en oplettendheid; maar, natuurlijk, een zoon staat daarin niet gelijk aan eene dochter. Mijnheer Baard wenschte zeer dat hij eene dochter had, hij beklagt het bitter dat hij er geen heeft, zij had zoo nuttig kunnen geweest zijn voor den behoeftigen stand en eene zoo groote hulp tot zijne plannen. Er was een tijd waarin hij het voornemen had om in Ierland grondbezittingen te koopen en te zien wat hij doen kon om de gesteldheid der Iersche armen te verbeteren; maar Gerald hield te veel van Engeland; had hij dus een dochter gehad, zou deze misschien eerder voor Ierland zijn geweest.»

Grace spitste hare ooren.

»Ik veronderstelde dat mijnheer Baard een zeer koud, ernstig man was.»

»Nee, daar werd hij nooit voor gehouden.»

»Heeft mijnheer Baard u herwaarts gezonden om mij meê te nemen naar Engeland?»

»Nee; maar ik heb mij bereid gesteld u naar Engeland te begeleiden, indien gij, die zoo alleen in de wereld staat, u mij zoudt willen toevertrouwen, en dan te zien of het u mogelijk is voor mijnheer Baard een dochter te wezen, die misschien te eeniger dage Ierland veel goeds zou kunnen doen.»

»Maar Jack?»

«O, mijnheer Baard moet Jack hebben.»

»En de oude Anna?»

»Voor Anna heeft mijnheer Baard gezorgd; maar Jack, en uw klepper, en eenig ander van uwe lievelingsdieren mogen medekomen.»

Op nieuw stroomden tranen uit Grace O'Sullivans oogen op de vermelding van haren klepper; doch ging zij naar bed met den wensch dat mijnheer Baard even zoo mogt zijn als de vreemdeling. Zij dacht nooit dat zij zoo veel van een Engelschman zou kunnen houden als zij reeds van dien vreemdeling hield; hij was zoo lief en zoo vriendelijk. Zij nam zich voor, hem den volgenden morgen te vragen of mijnheer Baard ook een mooi man was. Dat zij niet mooi was, wist zij wel. Haar hart helde geheel over tot den vreemdeling, hij zag er zoo net, zoo fijn en zoo *allertiefst* uit; o, indien mijnheer Baard hem zou gelijken, ja dan was het haar bijna mogelijk hem »oom" te noemen, en gewis zou zij hem er toe brengen veel van Ierland te houden, en Ierland goed te doen. En bij het denkbeeld haar vaderland goed te doen, geraakte zij als ware het in geestvervoering. Lacht haar niet uit, lieve jeugd; weet, dat in een geval als waarin zij was, liefde voor ons vaderland ons allen zou bezielen, en

de veiligheid van onzen geboortegrond ons dierbaarder zijn dan ons leven.

Ja, Grace had een regt in geestvervoering te geraken, toen haar hart van begeerte klopte, haar vaderland van dienst te zijn.

III.

Zoo als ligt begrijpelijk, en gij wel verwacht, stemde Grace toe om naar Londen te gaan.

De tevredenheid die uit het gelaat van Jack straalde dat hij beschikkingen kon nemen tot Grace O'Sullivans vertrek uit het tot armoede verzonken voorvaderlijke huis, maakte op haar een treurigen indruk. Hij wist, dat, krachtens de »wreede Engelsche wet,» de plaats, als eene met schulden bezwaarde bezitting, ten verkoop moest worden aangeslagen; hij wist, dat zij dit oord nimmer zou wederzien, en evenwel ging hij voort zijn lievelingsdeuntje »*In 't groene laantje*» nog even zoo te fluiten als toen hij zijns meesters rok stond te borstelen; en zelfs de oude Anna gaf geene blijken der bekommernis die haar verbeidde. Ik wil u zelve het besef overlaten van het smartgevoel dat Grace, dat arme kind, leed. Zij plantte de zoden van een geheel klavergeslacht in een pot gevuld met Iersche aarde over, bestemd om, waar zij heen ging en waar zij zich bevond, eenige Iersche aarde te hebben. Van levende voorwerpen nam zij niets anders mede — ten zij wij Jack als haar uitsluitend eigendom beschouwen — dan alleen een katje, het eenige nog in het leven zijnde kind van haar papa's lievelingskat »Machahack,» die, eenige dagen te voren, in een konijnenvaal werd gevangen en gedood; het katje was gitzwart, met een dikharigen staart, en had zulk zacht, lang bont, dat het bijna voor een Angora te houden was.

Zij nam hare plaats in het rijtuig, met den bloempot en het poesje beiden in haren schoot, en den heer Pierre

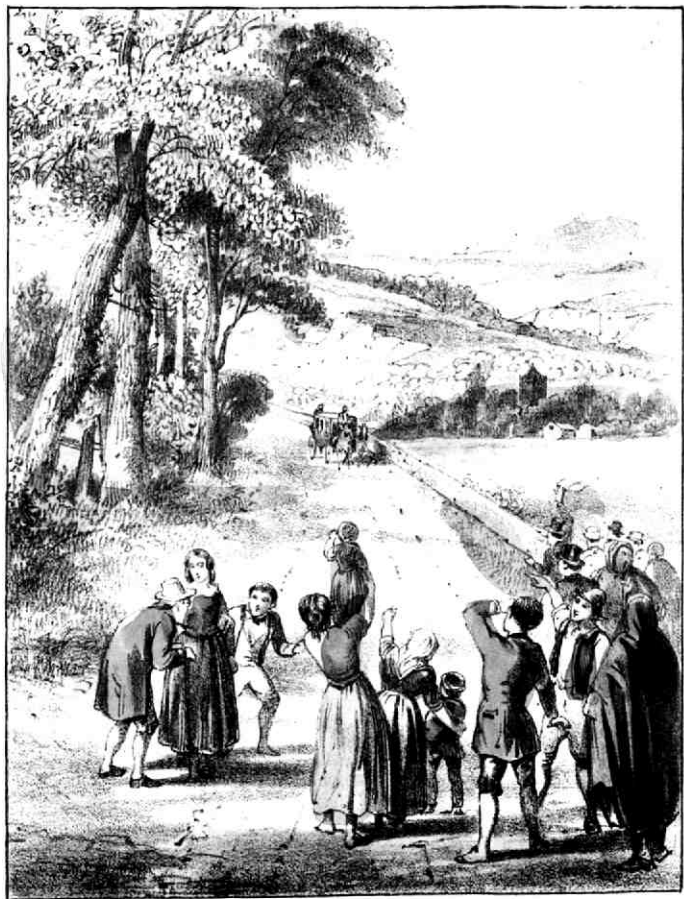
point, den vreemdeling, naast haar; zij verborg zich zoo veel mogelijk in den hoek, daar zij het zien van het zich van haar verwijderende landschap niet verdragen kon. Aan het hek echter van de laan, die meer dan eene mijl lang was, moest de koets stil houden; en hoe wel kende zij het krakend geluid van het oude ijzeren hek, en hoe wel kende zij den toon der onderscheidene stemmen van het landvolk dat, voor het portier van het rijtuig, zich ootmoedig vereenigde tot één smeekgebed.

»O dierbare juffer Grace! schenk ons slechts een enkelen blik en neem onze zegeningen met u mede; sla slechts een enkelen blik, best, lief kind! op het arme volk dat meer dan twee honderd jaren onder u heeft geleefd, en thans met lijf en leden aan de *Sassenach* *) verkocht zal worden.»

Grace kon dien toeroep niet weérstaan en strekte hare hand uit naar deze trouwhartige lieden. Dit werd begroet alsof er goudstukken gestrooid waren geworden, en uitroepingen als deze volgden er op:

»Zij heeft precies den vriendelijken lach van haar grootvader.» »Leef lang en wees gelukkig, lief kind! gij hebt uws vaders oogen, en den vorm van gezigt onzer zalige heerschappelijke vrouw, zij ruste in den hemel!» »God zegene u lieve juffer, en geve u, veel geluk; ik zou u, tot gelukwensch wel mijn schoen willen toewerpen, als ik er een had. »Spreek een goed woord voor oud Ierland bij de koningin, als gij haar in de stad Londen ziet.» »Vergeet ons niet, Grace! wij zullen u nimmer vergeten; ja de laatste der O'Sullivans moet met volle regt in onze herinnering blijven; er zal wel niemand na hem komen die voor ons gevoelt wat hij voor ons gevoelde, *wij zijn met elkander oud en arm geworden.*» »Spreek een woordje tot den blinden Kelly, juffer! die u niet zien kan, spreek tot hem, opdat hij in den hemel uwe stem moge herkennen!»

*) Iersch woord voor Engelschen.

„De volgende hoft van den weg zal hem in het gezigt der hekken van de laan brengen.“

Het was over, en de reiskoets rolde voort. De heer Pierrepont zat in den eenen hoek van het rijtuig en Grace in den anderen te snikken; zijn medegevoel trok haar naar hem toe, en zij sloeg hare armen om zijn hals en snikte nog heviger tegen zijnen schouder."

»Beur u op!» zeide hij ten laatste, terwijl hij zijne oogen afveegde, »beur u op, mijn Iersch prinsesje! de dag zal wel eens komen dat gij uwe vrienden zult wederzien."

»Die zal ook komen, mijnheer! inderdaad, indien het mij vrij zal staan, den terugkeer te vergen," gaf het kind ten antwoord, »en mijnheer Baard mij daarin niet hinderen zal. O hoe zal ik hem haten! Ach, waart gij maar mijnheer Baard..."

»Opdat gij mij mogt haten, prinsesje?"

»Neen! opdat gij mijn oom mogt wezen."

»Goed, wij zullen zien of wij dat schikken kunnen. Gesteld, ik zou hem vragen of hij u aan mij zou willen overdoen, he?"

»Maar hij heeft een dochtertje noodig, die hem leert de Ieren liefhebben; en gij hebt de Ieren lief, zonder dat het u is geleerd geworden."

»Dat is waar."

Het gesprek duurde niet voort, doordien aan het paardentuig iets onklaar was geworden; Grace en Jack namen dit voor iets gewoons op, doch de heer Pierrepont werd daarover eenige oogenblikken zeer verontrust; daarna vielen Grace en haar katje in slaap. Grace noemde haar poesje *Malvina*. Toen zij aan boord van de stoomboot waren, was zij zeer trotsch op hare kloekmoedige houding, had zij genot van de zee en van de wentelende baren, weende zij toen de heuvels van Howth en Wicklow niet meer in het gezicht waren. en gaf zij den heer Pierrepont te kennen, dat zij de kalkachtige klippen aan de kusten van Engeland niet bewonderde, al had zij die nooit gezien; zij hield zich verzekerd dat zij er uitzagen als wit aangestroken gebouwen.

Toen zij eindelijk te Londen aangekomen en met rijtuig naar het huis van den heer Baard vervoerd waren, was zij meer dan gewoonlijk ontstemd door de statige buiging van den in het zwatr t^s kleeden tafelbediende, wien zij de hand wilde toereiken, daar zij hem voor den heer des huizes aanzag. De zaal waarin men haar liec binnen gaan, zag er uit als het paleis der stilzwijgendheid: stoelen, sofas, kandelabers en gordijnen waren met hozen van sterk geglansd bruin linnen bedekt: het scheen alsof ieder meubelstuk aan de plaats vastgenageld was; de groote spiegels kaatsten niets terug dan bruin linnen, de schilderijlijsten waren met stroken van lichtgeel gaas bedekt, en over het geheele tapijt lag zorgvuldig een wit linnen kleed gespreid. Grace hield haar katje en haar pot met ierschen klaver stijf vast. De heer Pierrepont was verdwenen, en zij begon nieuwsgierig te worden hoe lang men haar alleen zou laten, toen plotseling de deur openging en een jongeling met een open, sprekend gelaat, schitterend blond haar, en van eene rijzige, welgevormde gestalte zeer manierlijk de kamer binnenkwam, den bloempot uit hare hand nam, het katje streelde, en vervolgens, nadat hij haar herhaaldelijk ter dege had beschouwd, zeide: »Zoo, gij zijt dus mijn nichtje Grace? Ik ben uw neef Gerald. Ik ben regt blij dat ik u eens zie. Ik hoop dat wij goed met elkander over weg zullen kunnen.»

s'Jongelings stem was bevallig, hij vatte vriendelijk hare hand, doch liet die, zoo als zij meende, met koelheid los. Zij wenschte te zeggen, dat zij hoopte weldra op zeer vriendelijken voet met hem te staan, doch een zekere graad van plegtstatigheid dien hij over zich had, deed haar koud jegens hem blijven. Gerald hield het bij zich zelve voor groot jammer dat Grace geen jongen was, dan hadden zij te zamen op de Westminster school kunnen gaan, en cricket met elkander spelen; zij zouden onafscheidbare vrienden geweest zijn, en zoo een der jongens

zijn neefje »Groene» had geroepen, zou hij zich voor hem in de weer hebben gesteld, ja dat zou hij stellig hebben gedaan! Maar wat kon hij nu doen voor dat kleine, onbeduidende kind met die groote oogen?

»Zeker zult gij u gaarne van uwe reiskleëren willen ontdoen en wat melk hebben voor het poesje?» zeide hij, na eene pauze; »zal ik om uwe kamenier schellen?»

»Ik heb geen kamenier, Jack heb ik.»

»Jack! Jack de vereeniger, zoo als wij hem noemen? Een ferm ventje, die Jack. Maar,» voegde er Gerald half lagchende bij, »hij is huisknecht, en behoort dus eigenlijk niet tot die soort van bedienden, die eene jonge dame bij haar toilet behulpzaam zijn.»

»Gij moet Jack geen *huisknecht* noemen,» riep Grace, met eene hoogroode kleur; »al is hij een bediende, is hij toch mijn vriend, die niet belacht mag worden.»

»Zeer wel; ik zal hem dan zoo veel achting bewijzen als gij zelf wenscht, niet Jack roepen, en laten ontbieden onder den naam van *Mister John*, om uwe koffers te ontpakken, en, »u te helpen,» zoo als ik eens de eene jonge dame tot de andere heb hooren zeggen, »de japon digt-haken»; hoewel ik bezwaarlijk geloof, dat uw oom het zou goedkeuren, Jack in een kamenier te veranderen.»

Grace bloosde andermaal, en haar antwoord was een blik van verontwaardiging.

»Ze durft, dat kleine ding,» dacht Gerald, terwijl hij aan het schellekoord trok. »Eeuwig jammer dat ze geen jongen is. Wat kan ze oogen zetten, en hoe sluit zij die kleine vuist met eene soort van magtsoefening — er zit waardigheid in! Ik heb er nooit zoo een onder jongens aangetroffen!»

Grace wilde den zeer achtenswaarden, deftig uitzien-den bediende, die zich aanbod haar naar hare kamer te geleiden, haren pot met verschen klaver noch haar katje overgeven. Gerald stapte naar de deur, en opende die met eene buiging; toen zij er met de houding eener

koningin doorging, wierp zij haren neef een uitdagenden blik toe, waarin hij bij uitstek veel vermaak schepte. Gerald bezat de Engelsche zelfbeheersching — eene hoedanigheid die op het naburige Iersche eiland bijna onbekend was — en beantwoordde dien blik met eene nog diepere buiging dan de eerste.

»Het zou mij verwonderen,» dacht Grace, »als dat zoo het gebruik is. Papa, dat herinner ik mij nog, was gewoon de deur te openen voor bezoekers. Nu, dat hield ik voor fatsoenlijk, maar ik geloof niet dat hij boog met de stijfheid van een pook. De »pook» was hare lievelingsvergelijking.

Het dienstmeisje was nog oneindig statiger dan de jonge heer des huizes. Zij vroeg Grace naar de sleutels van hare koffers. »Sleutels,» herhaalde Grace; »o, de sleutels zijn al lang geleden verloren. Jack heeft de koffers met touwen gebonden, en zoo zullen ze sekuur genoeg wezen. Wij hebben ons nooit om sleutels bekommerd. In Ierland zijn alle menschen eerlijk. Het beste zal wezen dat Jack ze zelf losmaakt.»

»Hij zit aan tafel, jufvrouw.»

»Och, wat doet er dat toe, als men hem noodig heeft zal hij wel komen.»

»Mijnheer stoort de bedienden nooit zoolang zij hun middagmaal gebruiken, jufvrouw.»

»Dan stoorde ik u?»

»Ik eet tegelijk met de huishoudster, jufvrouw — ik ben al van tafel.»

»Wat een gedoe,» dacht Grace, »om een middagmaal! Onze bedienden hadden daar nooit erg in, zij aten het bij hapjes en beetjes.»

»Heere, mijn tijd, jufvrouw!» zeide het dienstmeisje, hoogst verwonderd over den toestand van de doos die zij had geopend, »gij kunt niet een van deze kleedjes aandoen voor dat er een strijkijzer over heen is geweest. Ik zag nog nooit iets zoo slordig gepakt.»

»Anna kon het niet zien te doen,» was het verklarend antwoord, »en ik versta er niets van.»

»'t Komt er juist niet op aan, jufvrouw, ik zal ze wel uitstrijken, en dan kunt gij er van daag wel meê toe, want er is geen gezelschap. Morgen ochtend is de mode-maakster besteld; en jufvrouw Galty zal wel weten wat gij noodig hebt.»

»En wie is jufvrouw Galty?»

»De huishoudster, jufvrouw.»

»Ach! op mijn fraai zwart kleed,» dacht Grace, »zoo geheel naar den laatsten smaak uit een japon gemaakt van mijn mama, en waarin ik, zoo als Jack zeide, zoo knap uitzag, te zeggen dat ik er meê toe kan als er geen gezelschap is!» En heete tranen van spijt en teleurstelling rolden zwijgend langs de wangen van het jonge meisje. Zij haalde een miniatuur portret van hare moeder en een silhouet van haren vader uit den zak, die zij zonder ophouden kuste, toen op den schoorsteenmantel plaatste, en in een stortvloed van tranen losbarstte.

»Schrei toch niet, jonge jufvrouw!» zeide het dienst-meisje, »doe dat, als 't u belieft, niet; gij zult er roode oogen en een rooden neus van krijgen; gij hebt geen half uur meer overig om u voor het middagmaal voor te bereiden, en mijnheer is zoo stipt, o zoo stipt!»

»Zeg maar aan mijnheer Baard, dat ik zijn middagmaal niet behoef; ik wil niets anders dan dat Jack komt, om mij deze portretten en nog eenige schilderijtjes op te hangen, en de planken op te slaan voor de boeken die mijn lieve papa mij heeft gegeven. Ook zal Jack voor mijn bloempot zorg dragen en op Malvina het oog houden, en haar in het Iersch toespreken.»

»Ik geloof niet, jufvrouw, dat het mijnheer zal willen dat Jack al die dingen ophangt; dat kan morgen in de vroege de behanger doen; die oude man zou den muur kunnen beschadigen. Het poesje zal ik nemen, als...»

Doch eer zij had uitgesproken, borst Grace's veront-

waardiging, bij de veronderstelling dat Jack iets, inzonderheid een muur, kon beschadigen, ten eenenmale los. En naarmate zij meer in vuur geraakte, verhief zich ook hare spraak, zoodat het bedaarde, bescheidene dienstmeisje — alleen gewoon met welopgevoede jonge dames om te gaan — tot de gevolgtrekking kwam, dat het Iersche juffertje niet regt bij zinnen was, en naar beneden ijldde bij Jack, wien zij te kennen gaf, dat hij maar zelf moest naar boven gaan, dat de »jonge dame” niet teregt te brengen, ja geheel onhandelbaar is; dat zij zeide, niet te willen gekleed wezen, niet aan tafel te willen gaan, en hem noodig had om tot bederf der muren spijkers er in te slaan voor een hoop rommelarij, die, zelfs in een bediendekamer, schande zou wezen aan den wand te hangen.

»Zoo. Zeg mij eens, best, aardig meisje,” zeide Jack, »is uw moeder nog in het leven?”

»Ja.”

»Nu, God dank. Is uw vader nog op deze wereld?”

»Neen, mijn vader niet.”

»Herinnert gij u hem?”

»Wel ja.”

»Hebt gij niets van hem dat gij even zorgvuldig in acht neemt als het gezigt uwer schoone oogen?”

Het meisje, dat Mathilda heette, werd door Jacks compliment (die slimme Jack!) tot eene zachtere stemming gebragt, en haalde een versleten muskaatnoot-raspje uit haren zak.

»O, is dat uw aandenken? Nu, dan kunt gij u ook een begrip vormen waarom mejufvrouw O’Sullivan (Jack deed de O steeds met een sterken blaastoon uitkomen, alsof het inderdaad een zeer groote O was) van de dingen houdt, die haar gegeven zijn geworden door handen, nu koud en stijf, en bij gevolg gelooft dat haar die allen, benevens mijn persoon en de kat, zijn nagelaten! Ja wel, ja wel, gij moogt er om glimlagchen, meisje, en zoo’n

glimlachje staat u goed, maar laat uw hart u zeggen wat andere harten gevoelen, en zet uw hartje niet van 'smorgens af in stijve plooiën, om den geheelen dag even stijf te blijven. Laat uw eigen ik meer uitkomen, goed meisje, en laten de menschen nu en dan een beetje zien wat in uw hartekamertje omgaat. De jonge dame is hier onder louter vreemden, behandel haar dus vriendelijk; doe dat juist om der wille van der vrouwennatuur die in u beiden zit!"

Dit alles werd gezegd onderwijl Jack — het zonderlingste exemplaar dat ooit in Londensche salons als pagie eener jonge dame werd gezien — achter Mathilda schrijlings den trap opging.

Jack had eene bijzondere manier van behandeling ten aanzien van hetgeen hij »bijleggen" noemde; hij was altoos goed geluimd, nooit kregelig; zijne verknochtheid strekte zich ver uit, zijne genegenheid was warm; hij was onbaatzuchtig, en al zijn denken en trachten rigtte zich slechts daarheen, om haar, die de laatste van haar geslacht was, gelukkig te zien. Zeer natuurlijk zou hij liever gewild hebben, dat het geluk in Ierland had kunnen verkregen worden, maar aangezien daartoe geene mogelijkheid bestond, lag er niets beters voor de hand dan dit ergens anders magtig te worden. Jack haatte oneenigheid. Verschillend van de meeste Ieren, was hij een vijand van tweedragt en krakeel, en ging hij deze inderdaad ook altijd tegen; hij was der zuster van zijn heer, die hij slechts als kind had gekend, zeer toegedaan, en daar zij bij haar overlijden een zoon had nagelaten, voegde zich bij zijne begeerte om jufvrouw Grace gelukkig te zien ook die, om alles aan te wenden dat de kinderen elkander lief zouden hebben. Indien de O'Sullivans lang genoeg in het leven waren gebleven, zouden ongetwijfeld de bescheidene maar ernstige pogingen van Jack eene verzoening tusschen de schoonbroeders tot stand hebben gebragt; hij bezat eene zegenrijke eigenschap:

hij was een »vredestichter,” van daar dat men hem den naam gaf van »Jack de vereeniger.”

In den tijd van vijf minuten had hij de portretten en het boekenrek tegen den wand opgehangen, de klaverplantjes in een voordeelig daglicht geplaatst, waarbij hij verklaarde, »dat ze niet beter zullen weten of het was een Iersche zon die ze bescheen!” — zich met de zorg voor de kat belast, en Grace zoo zeer tot bedaren gebragt, dat tien minuten nadat hij zich met Mathilda onder den arm had verwijderd, zij weder in de zaal was, waar alles tot het middagmaal gereed stond. Gerald wees haar eene zitplaats aan, doch zij vestigde hare oogen met zoo veel nieuwsgierigheid naar de deur, dat Gerald, uit vrees dat zij hem nu toch niet zou aanhooren, haar geheel niet toesprak.

Eindelijk ging de deur open, en de heer Pierrepont, die er nu beter uitzag en beter gekleed was dan te voren, kwam naar Grace toe, die, gelijk een tamme duif naar de haar streelende hand, naar hem toevloog. Hij kuste het prinsesje met hartelijkheid, en verwelkomde haar in Londen. De plegtstatige bediende kondigde aan dat het eten op tafel was, doch Grace noch de heer Pierrepont schenen er acht op te slaan, totdat Gerald zeide: »Papa, het eten wordt koud!”

Op het woord »Papa” zag Grace onthutst op, en blikte in het rond, om naar dien zoo zeer door haar gevreesden weerwolf van een oom te zien. Hoe ging dat toe? Er waren slechts drie personen in de kamer. O, kon het mogelijk zijn? — Mijnheer Pierrepont, de tengere, vriendelijke heer, met dat edele, ronde gelaat, dat hooge voorhoofd, die goedige, grijze oogen, en dien zoeten, liefelijken glimlach, en »oom Baard” — de gevreesde oom Baard — »even stijf alsof hij een pook had ingeslikt!” — waren zij, inderdaad, een en dezelfde! De *wezenlijke* had al te veel bekoorlijkheid tegenover het *ideaal*. Hoe ging dit toe? Gerald begon schaterend te lagchen, en Grace nam haar handje op, en gaf hem een

fermen douw op den schouder — trouwens eene niet zeer waardiglijke daad, maar waarover nu vader en zoon beiden te gelijk begonnen te lagchen,

»Ik veronderstel toch niet, mijnheer, dat gij mij iets op de mouw hebt willen spelden,» zeide het prinsesje, »en u Pierrepoint noemde, wanneer uw naam Baard is, om bedrog te plegen met een wild Iersch meisje, dat — dat — och, waar is Jack? Ik zal niemand gelooven dan Jack. Gij zijt mijnheer Baard niet, stellig en zeker niet; gij zegt dit maar om te maken dat ik u lief krijg — dat is . . . , och, waar is Jack?»

»Hier, mijn schatje. De heer van huis, God zegene hem, zeide, dat ik op den loer moest staan om te zien hoe gij het opneemt,» liet de stem van Jack vernemen, terwijl hij zijn hoofd al meer en meer in de kamer stak. »En ik kan u verzekeren dat men u niets op de mouw heeft willen spelden; de naam van uw oom is Pierrepoint Baard, en een mooie naam is het ook, en regt Engelsch, want er is grootheid aan het eene einde er van, en werk aan het andere, en deze band is het, die het land zoo voorspoedig doet zijn — enkel groote uitstalling zonder winkel zou een leelijk vertoon aan oud-Engeland geven, kind. Gij hebt toch zeker een eigen gebed, mijn schatje; zeg, hebt gij niet met geheel uw hart er om gebeden, dat gij *hem* toch tot oom mogt hebben?»

»En gij wist het den geheelen tijd, gij stoute Jack — *gij*, een zamenzweerder tegen mij! O, Jack!» riep Grace.

»Ik moet inderdaad bekennen, dat de geheele toeleg van Jack komt,» zeide de oude heer; »en wij alles dienaangaande hem te danken hebben. Wilt gij mij niet oom noemen, Grace?»

Zij sloeg hare lokken weg, was met één sprong gelijk een eekhoorntje van hare plaats en in zijne armen; zij trok zijn hoofd omlaag, en fluisterde hem, hoewel luid genoeg dat het een ieder hooren kon, toe: »Mijn dierbare, allerbeste oom Baard!»

»Hoezee!» riep Jack; de veldslag is half gewonnen. God de Almagtige weet waar vaders te vinden zijn voor de vaderloozen!»

IV.

Mijne waarde jonge lieden, meisjes zoowel als jongens, die dit boek lezen, onthoud wel, dat, wat gij ook van Iersche onbeschaafdheid ooit mogt hebben gehoord, er nogtans in Ierland meisjes zijn, die eene even goede en zorgvuldige opvoeding hebben genoten als in Engeland. Voorwaar, de Ieren zijn woeliger, bewegelijker, lossers van tong, hebben eene eigenaardige uitspraak, die den eenen vreemdeling wel, den ander niet bevalt, en hunne gewoonten, wat orde en netheid betreft, zijn niet van de volmaaktste; doch bij Grace is vooral in aanmerking te nemen, dat zij werd grootgebracht zonder moeder, voor haren te gronde gerigten vader de eenige troost was en nooit onder eenig opzigt had gestaan. Nooit werd zij er in onderwezen hare gebreken te leeren kennen, veel minder die te verbeteren.

Grace was reeds tien dagen in het huis haars ooms, en had hem in dien korten tijd haar geheel hart geschonken, doch met Gerald streed zij een niet te temperen strijd; haar voornaamst beklag was dat, wat zij ook deed, en hoe zij hem tergde en plaagde, zij hem nooit driftig kon maken. Den morgen van den elfden dag haars verblijfs te Londen, was het dat de heer Baard en Gerald te zamen in de ontbijtkamer waren. Gerald had zijne oogen op de pendule gerigt; de heer Baard trok aan de schel.

»Tien minuten boven uw tijd, papa, en gij hebt twee malen gescheld, en nog is Grace niet beneden, hoewel gij haar gisteren over haar laat verschijnen hebt onderhouden,» zeide Gerald.

»Och, zij is zulk een lief kind,» was het antwoord.

»Ik verzeker u, dat zij mij gisteren regt in verlegenheid heeft gebragt met haar Latijn, zij heeft vlugger dan ik verscheidene spreuken weten aan te halen, en de koningen en koninginnen van Engeland, o die heeft zij allen op de toppen van hare vingers.»

»Ja wel, daar heeft ze ook scherpe nagels op,» mompelde Gerald.

»Er is een geheel nieuw leven in huis gekomen sedert zij er in is.»

»Althans verschillend met het vroegere leven, papa,» zeide Gerald.

»Ook beneden onder de dienstboden is het geheel anders,» hield de heer Baard vol; »Jack houdt de keuken gestadig aan het lagchen. Het schijnt Jack niet te kunnen schelen of men om hem of met hem lacht, als er maar gelagchen wordt. De kok, anders zoo knorrig en brommig, heeft geheel vergeten hoe men dat wezen kan, en het ventje is zoo handig dat hij allen helpt in het verrigten van het dagelijksche werk; om een grapje of een antwoord is hij nooit verlegen; hij bezit er zoo veel tact bij en, bovenal, zooveel wezenlijke ingeschapene goed-aardigheid, heeft zulk eene warme begeerte tot het behouden van vrede, en is altijd even opgeruimd en vrolijk, dat, zoo als hij mij zegt, hij een geheel nieuw leven onder de dienstboden heeft gebragt. Evenwel kan ik niet ontkennen, dat er, te midden van al die vrolijkheid, toch eenige ongeregeldheid heerscht. Ik schel, en schel, en na lang wachters komt Lyons eindelijk naar boven, niet in zijne gewone statige houding van een Lord kanselier, maar te ginnegabben als de melkboerinnen op ons land. Ik zou wel willen zien hoe hij het thans aanlegt, zijn verplooid aangezigt weder te regt te brengen. — Koddig althans waren de pogingen die hij aanwendde om zijne waardigheid te behouden.»

»Ik moet zeggen, papa, dat gij al zeer veel met eene zekere filozofie verdraagt; ik voor mij moet bekennen,

dat ik er niet van houd, zoo van mijn eigen weg afgeleid te worden.”

Een bitter glimlachje speelde op het gelaat van den heer Baard, waardoor het eerder somber dan verhelderd werd.

»Een der redenen, Gerald, mijn zoon, waarom ik de tegenwoordigheid uwer nicht als eene wezenlijke zegening beschouw. . . .”

»Met uw verlof,” viel zijn zoon hem in de rede — Gerald hield er somwijlen een weinig al te veel van, om met iets wat hij als een »fijne zet” beschouwde voor den dag te komen — »maar voor alsnog, papa, is het niets anders dan het mom eener zegening.”

»Dat zal iets geestigs beduiden, niet waar, mijn zoon? Maar weet dat het eenvoudig iets zuurs is. Neen, de zegening zit hier niet in het allerminst achter het mom, maar toont zich even onvermomd als de zonnestraal, die ons, door de magt zijner zuiverheid, het stof en het vuil van onze kantoorkamer in de stad doet zien. Ik ben bij dag te zeer bezig, om op al de slechte gewoonten te letten, die gij u gedurende uwe lange vakantie hebt eigen gemaakt, ofschoon ik merk en ook zie dat een er van inderdaad de overhand heeft genomen.”

»En welke is dat, papa?”

»Eigendunkelijkheid, de handlangster der zelfzucht, voor ons als kooplieden zeer onvoegzaam.”

»Lieve papa,” gaf er Gerald op ten antwoord, terwijl hij sterk kleurde, »kort vóór gij Grace gingt halen, zeydet gij mij dat ik vrijgevig was, dat ik eigenlijk te veel weg gaf.”

»Ik heb jonge lieden en jonge dochters, en ook mannen en vrouwen, gekend, die zeer veel geld hebben weggegeven en toch zelfzuchtig waren; *geld* weggeven is vrijgevigheid, maar nog geen edelmoedigheid, en vordert, onder omstandigheden waarin gij u geplaatst vindt, de minste zelfverloochening. Gij zijt in staat gesteld geworden aan alle uwe grillen en neigingen toe te geven,

maar hadt daarbij behooren na te denken hoe gij anderen kunt bevoordeelen en u zelven binnen het regte spoor houden; al uwe behoeften hadt gij zonder geld, zoodat gij door geven niets kwaamt te verliezen. De reden nu waarom ik de tegenwoordigheid uwer nicht als eene ware zegening beschouw, staat in betrekking tot u: gij zijt verplicht met onze prinses inschikkelijkheid te hebben, en zoo doende zullen hare gebreken de uwe verbeteren."

»En mijne gebreken de hare, papa."

»Neen, dat zie ik eigenlijk niet in. 't Is waar, zij is zeer achteloos en onordelijk, en gij, dat moet ik tot uw lof zeggen, zijt niet achteloos en zeer op orde gesteld; om haar dit nu ook te doen worden wendt gij pogingen aan, die niets anders bewijzen, dan dat zij alles op de regte plaats behoorde te zetten, omdat gij het zoo *wenscht*; dit is zeer onovertuigend, intusschen..."

Hier kwam Grace binnen; zij zag er verstoord uit en niet gereed om aan tafel te gaan. »Goeden morgen, lieve oom," riep zij haastig. »Goeden morgen, jong heertje met uw pook in den rug! Oom, het spijt mij zeer; ik dacht zoo netjes voor den dag te komen, maar ik kan mijn bandelier niet vinden."

»Waar heeft hem mijn prinsesje gisteren avond neêrgelegd?"

»Ik weet het niet, ik heb hem uitgedaan om er de poes meê te laten spelen; Malvina houdt zoo veel van dien glimmenden gesp, en..."

»Ik heb Mathilda, meen ik, hooren zeggen," merkte Gerald op, »dat de kat het lint over de leuning van den trap heeft gesleept, en het in een emmer water in den gang is gevallen."

»Een eindje touw of een strookje papier zou, dunkt mij, voor poes even gemakelijk zijn geweest, maar zoo gij haar tot een lint-oprolster hebt willen gebruiken, dan hadt gij er ten minste voor moeten zorgen, dat gij den bandelier terug bekomt, om hem op zijn plaats te

leggen, »merkte de heer Baard op ernstigen toon aan, terwijl hij aan de ontbijttafel plaats nam. »Die eijeren zijn te hard,» waren zijne verdere woorden, nu gerigt tot den in dit oogenblik binnenkomenden tafelbediende, »en het geroosterd brood is koud.»

»Ik kan 't niet helpen, het ontbijt staat al vrij lang op tafel.»

Grace wist dat het hare schuld was; zij liet zooveel tijd met het zoeken naar haar lint verloopen.

»De koffij is ook koud,» hield de heer Baard vol »en mijn eetlust is weg. Ik moet nu maar zonder te ontbijten naar de stad.»

»O, neen, oom, doe dat, als 't u belijft niet,» riep Grace, terwijl hare zwartharige oogleden dik betraand waren. »Lyons zal de koffij weér warm maken, en versche eijeren kooken, en ander brood roosteren.»

De heer Baard haalde zijne horologie uit.

»Neen, Grace, het is al over mijn tijd.»

»Och, nog maar vijf minuten,» smeekte Grace.

»Ik heb ze niet te geven,» was het antwoord. »Beloofde tijd is een schuld, die gelijk staat met beloofd geld; vijf minuten toevens zou ten minste twintig menschen, in de zaken die zij van daag met mij te doen hebben, teleurstellen.»

En op deze wijze geraakte Grace tot de bewustheid, dat haar gebrek aan orde haren oom Baard naar de stad dreef zonder zijn ontbijt te hebben genoten. Dat was een daadzakelijk proefstuk van het kwaad en de ongelegenheid die er ontstaat uit gemis aan stiptheid, waard om een ganschen dag Gerald's teregtwijzingen er over aan te hooren. Verschillende geaardheden vereischen verschillende behandelingen: sommige kinderen komen op zeer vroegen leeftijd onder het gezag van verstandige redenering, andere worden geleid door hunne gevoelens en genegenheden; het is de zaak des leermeesters om te zien hoe de noodige les met zoo weinig om-

slag of moeite en met zoo veel goed gevolg als mogelijk, kan worden gegeven.

Grace liet voortaan haar oom nimmer met het ontbijt wachten.

Eenige vriendinnen van den heer Baard rieden hem, het wilde Iersche meisje op school te geven. „Niets anders,” zeiden zij, „zou haar gedwee maken.”

„Neen, neen,” gaf de heer Baard ten antwoord, „ik ken de gebreken en de zotternijtjes van mijn kleine Grace; mijn prinsesje van mij afgeven kan ik niet. Zij zal dagelijks een gouvernante hier in huis hebben, dit is, naar mijn oordeel, als men het goed weet in te rigten, de beste en volmaaktste wijze van opvoeding. Wanneer de gouvernante heengaat, behoort het kind bij de ouders of naaste betrekking te blijven, om uitspanning te hebben tot dat het wederom tijd wordt de lessen voor den volgende dag te studeren; dat studeren der lessen moet in stille eenzaamheid geschieden. Ja, gij moogt er om lagchen en denken wat verstaat die alleenlevende oom van vrouwelijke opvoeding, maar ik weet dat ik gelijk heb. Jongens moeten de deur uit, en zich er door vechten; zij hebben eene geheel andere rol in het leven te vervullen. Gij lacht alweder — welligt behoort gij tot de partij der zoogenaamde sterke geesten, die dat wilde kopje een regterspraak zouden wilden opzetten, of tot het parlement afvaardigen. Mijn kleine Grace in het parlement! Of denkt gij dat het eene vergissing der natuur is, dat dit schepseltje kleiner en zwakker is dan haar neef Gerald? Ik houd het met de natuur; ik laat mijn prinsesje het pad bewandelen dat door God en de natuur haar is aangewezen. Ik wil over het algemeen haar aanleg beschaven en veredelen, en zoo beschaven, dat die niet worde als een waaijer om er meê te spelen, maar tot een staf om er op te steunen. Ik wil datgene veredelen wat geacht kan worden te zijn hare grootste gave (want wij allen bezitten er een), opdat, indien ons eens armoede bedreigde, het gevoel dat hier haar broodverzorger leeft niet

in haar bedorven moge zijn, en *dit* kan binnen het heiligdom des huizes, beter dan elders worden bereikt. Neen, neen, geen school voor mijn prinsesje! Neen; ik zal mij omzien naar eene vrouw uit den fatsoenlijken stand, die veel ordelijkheid bezit en hoog staat in christelijke deugden en geestbeschaving. Hulp van onderwijzers en onderwijzeressen kan zij er bij hebben, maar die vrouw moet de eigenlijke grondslagen leggen. Zij zal hier blijven van negen tot zes uur, eten met Grace, wandelen met Grace, lezen met Grace, en al hare zorg wijden aan Grace — met korte woorden: een vrouwelijke opperintendant! Ten zes ure, zal zij hare leerling den mannelijken opperintendant — mijn persoon — overdragen,” hier maakte de heer Baard eene diepe buiging voor de dame, die hij met zijne beschouwingen over opvoeding begunstigd had; »of misschien zal ik, wanneer de tijd er toe rijp is, mijn nichtje *mijn* vrouwelijke opperintendant laten worden. Als ik een goede jongen ben, en alles naar haar genoegen doe, dan zal zij mij misschien eens meênemen op een concert.”

Terstond liet er Grace met een vol gemoed op volgen: »O, gij allerliefste oom, wel zeker zal ik dat; en Jack gaat op de gaanderij, want daar kan hij naar beneden zien hoe gelukkig ik ben.”

»Of naar een tentoonstelling...”

»Wat een dot van een oom! dat is nog beter, behalve dat de arme Jack daar niet alles zoo goed verstaat.”

»Of wel op een danspartij, waar *ik* een muurbloem zal wezen, terwijl mijn prinsesje lustig in de zaal rondhuppelt.”

»Neen, dat niet; want met Gerald zou ik niet willen dansen, ik wil met niemand dansen dan met oom — den geheelen nacht door wil ik met hem dansen, tot hij niet meer op zijne beenen kan staan!”

»Of wij kunnen t’huis blijven ook, en het genot smaken van een gezelligen vriendenkring, of elkander voorlezen, en zij zal voor mij spelen en zingen. Gerald

spreekt er ook van zich het klarinet spelen te laten leeren."

»Och, hij heeft immers geen gehoor, geen zien gehoor; hij klarinet spelen, nu, dat zal waar wezen."

»Maar," zeide de dame, »ik weet mij te herinneren, mijnheer Baard, dat gij allerlieftst viool plagt te spelen. Zoo gij dit weêr opvattet; denk hoe veel concerten gij dan binnen uw huis kondet geven."

»Hé!" riep Grace zeer overluid, »hé, oom! zeg, waar is uwe viool, die moet ik opzoeken, gij zult er op spelen, ja wel, en als het u vergeten is, zult gij een meester nemen; he, dat zal een pret, dat zal een lust wezen! Ik zal dansen bij uwe viool, en gij zult dansen bij mijn piano; en dag en nacht zult gij Iersche melodiën spelen — o, de gedachte verblijdt mij reeds! En Jack kent de woorden van al de liederen in het oorspronkelijke, en kan ze u en Gerald leeren; het ergste is dat Gerald de Iersche taal *barbaarsch* noemt, waarlijk, dat doet hij; zeg, oom, kunt gij van mij verwachten dat ik dit verdraag? Ik zeide hem, dat het Engelsch barbaarsch was, een zaamgeraapte taal, louter ontleende woorden van al de talen die onder de zon gesproken worden: het eene van het Grieksch, het andere van het Latijn, en weêr een ander van het Fransch."

»En hebt gij van hem kunnen verwachten dat hij dit verdraagt, Grace?"

Graces wangen bloosden, het perzikrood werd rooskleurig.

»Geloofst gij niet dat Gerald liefde voor zijn land bezit?"

»Daar is hij trotsch op."

»Wel, noem het liefde, of noem het trots, hij houdt er niet van het te hooren verachten."

»Neen, dat zeker niet."

»Dus, mijn kind, gewen u over het gevoel van anderen te oordeelen naar uw eigen gevoel; en telkens wanneer

de bal, dien gij rakend wilt terugwerpen, op het puntje van uw scherp tongetje zit, denk dan altijd dat er gezegd is: ‚doe anderen,‘ niet zoo als zij u *doen*, maar ‚zoo als gij wilt dat zij u *zouden* doen.’”

»Dat valt niet gemakkelijk, oom,» gaf de voor het oogenblik berouwhebbende Grace ten antwoord.

»Oefening leidt tot volmaking; bovendien, het is het land waarin gij woont. Is in dat land dan niets dat men liefhebben, dat men bewonderen kan?»

»O, veel, zeer veel, oom — te veel; ik zou bijna gewild hebben, dat het iets bezat van die ongevoeligheid, die stijfzinnigheid, die ik mij er van gedacht heb; — maar het was zoo wreed jegens *mijn* land.”

»Dat was het, kind — al te vaak is de sterkere wreed en onregtvaardig tegenover den zwakkere; maar dat is langen tijd geleden, lang voorbij; zij die Ierland lief hebben, en zij die Engeland lief hebben, zullen zoeken hoe men beiden naauwer tot elkander brengt.”

Grace, met hare gewone ontvlambaarheid, wierp zich aan den hals haars ooms, en, na hare tranen ruim te hebben laten vlieten, liep zij heen, om de viool op te zoeken, terwijl de heer Baard ging vernemen naar de gouvernante, van wie berigt werd ingewonnen dat zij al de door hem gewenschte hoedanigheden bezat, en het strekt ook mij tot genoegen er te kunnen bijvoegen, dat het berigt te dien opzigte de volle waarheid behelsde.

V.

Grace ging, gelijk Gerald zich moet hebben uitgelaten, „met volle zeilen vooruit.” Hij was wezenlijk verbaasd over de snelheid waarmede zij hare lessen leerde, en over de getrouwheid waarmede zij alles onthield. Zij steeg magtig in Gerald's achting; hij begon de meisjes niet zoo gering te schatten, en Iersche meisjes op ééne lijn te stellen met de Engelsche. Zij lachte om de langzaamheid *zijner* vor-

deringen, en verklaarde, dat zijn oor verstopt en zingen naar de wijs voor hem onmogelijk was. Gerald echter geloofde, dat als hij beproefde iets te doen, hij niet missen kon het goed te doen, en daardoor werd er een soort van loopend vuur tusschen nicht en neef aan den gang gehouden, dat Mrs. Leider (de gouvernante) somwijlen zeer moeilijk vond tot blussching te brengen. De voornaamste steen des aanstoots was hunne geboortegrond, en beide begonnen een weinig beschaamd te worden over de hevigheid en onregtvaardigheid waaraan ieder hunner zich in hunne vroegere twisten had schuldig gemaakt. Jack werd dikwijls geroepen om scheidsman tusschen hen te wezen, en dan zeide hij, »dat zij hem met dat gekibbel het leven zuur maakten, zij konden zoo toegeeflijk zijn jegens een ieder, uitgezonderd jegens elkander.» Toen Gerald naar de koninklijke akademie ging, zeide Grace, dat zij zeer blijde was, en om hare vreugde luide te vieren, bragt zij de schellen door het geheele huis te gelijk aan het klinken; en nogtans ging zij aan het venster op den uitkijk staan als hij weder t'huis werd verwacht.

Zij vond er in den beginne een bijzonder vermaak in, om in zijn klein studeervertrek al zijne dozen en zijn gerei holderdebolder onder elkaër te smijten, en er van te maken wat haar Franschmeester *une grande confusion* noemde; terwijl hij, ter wedervergelding, hare muziek, hare teekeningen en haar werkkistje in de meest naauwkeurige orde te regt zette, waarvan zij ruim zoo veel hinder had als hem de tegenovergestelde wijze van doen hinderde. Doch, na verloop van eenigen tijd werd het anders, en uit dien chaos ontsproot dienstbetoon: Grace begon het voordeel te waarden van alles op de behoorlijke plaats te vinden wat zij noodig had, en Gerald leerde zijn temperament in bedwang houden en niet te gedoogen dat het om kleinigheden verstoord wierd. Oom Baard was met de vorderingen die zijn »prinsesje''

maakte zoo opgetogen, dat hij haar twee sovereigns schonk om die naar welgevallen te besteden. Bij het eerste gezicht van dat blinkende goud begon zij te weenen.

»Och, beste oom, waarom moet ik zoo veel geld hebben om het weg te smijten, waar het *t'huis* zoo veel goed zou kunnen doen? Och, ik bid u, zend het daarheen.»

Grace noemde Ierland nog steeds *t'huis*. Zij scheen te denken dat nimmer een einde aan geld kan komen: zij wilde voor Jack een nieuwe hoed koopen, aan de oude Anna tien schellingen zenden, aan de huishoudster en Mathilda ieder wat moois ten geschenke geven, en haren oom, en zelfs aan Gerald, iets zeer fraais vereeren; ook voor de gouvernante moest iets gekocht worden; Malvina zou een rood lederen halsband hebben met een Iersche harp er op. Doch eerst moest zij een sovereign gewisseld hebben, en zij verzocht hare gouvernante met haar mede te gaan; onderweg zou zij hooren naar den prijs van een hoed voor Jack, doch hoe bitter was zij teleurgesteld toen zij vernam dat de hoed zestien schellingen zou kosten.

»Moet het een heeren- of een knechtshoed wezen, jufvrouw?» vroeg de winkelier; »voor een knecht kon ik u een mindere soort laten zien.»

Uiterst beleedigd liep Grace den winkel uit.

»Hoe durft hij te veronderstellen dat ik Jack een hoed van een mindere soort zou geven!» zeide het prinsesje in brandenden toorn.

»Kindlief,” gaf Mrs. Leider er op ten antwoord, »hoe kon de man iets weten van Jack? Zijne bedoeling was volstrekt niet u boos te maken; integendeel, hij wilde u eenvoudig toonen dat gij van uw geld een gedeelte zoudt kunnen sparen. Zeg, zoudt gij voor Mathilda een kleed koopen, zoo als gij er een aan hebt?»

Grace was overtuigd. »Zal ik teruggaan en hem zeggen dat het mij leed doet?» vroeg zij met haar aanminnig lachje.

Onmogelijk bijna was het Grace niet lief te hebben. Eer Mrs. Leider antwoord geven kon, werden zij aan-

gesproken door eene Iersche bedelares, die voorgaf, dat hare zeven kleine kinderen alle in de koorts lagen. Gerald, die in dit oogenblik juist voorbijkwam, gaf der vrouw een zes-stuiverstuk, en zeide dat hij door Jack zou laten vernemen of de historie waar was. Grace vloog op bij de gedachte dat een Iersche vrouw een bedriegster kon wezen, stopte haar vijf schellingen in de hand, en stapte voort in een staat van gramstorige verontwaardiging over Gerald, dien zij het toonbeeld van hardvochtige Engelsche voorzigtigheid noemde. Gerald echter zond, bij zijne t'huiskomst, Jack uit, om zich te vergewissen of het waar was wat de vrouw opgaf, terwijl hij ondertusschen al de berispingen zijner nicht met bedaardheid verdroeg, en slechts herhaalde »wij zullen zien, wij zullen zien.» En tot grievende smart der arme Grace, was de vrouw eene van die onbeschaamde bedriegsters en landloopsters, die geenszins aan Ierland gebonden zijn.

»Och, allerbeste jonge jufvrouw!» zeide, Jack, »het was voorzeker uw goed hart dat zich den klank toewendde van een verbasterden tongval, maar de liefdadigheid die alleen *gevoelt*, heeft hulp noodig van de liefdadigheid die *denkt*; uit deze beiden ontstaat alsdan de ware liefdadigheid. De jonge heer Gerald ging geheel volgens den regten weg te werk, hij gaf haar genoeg om den honger te stillen, en was bereid tot meer, indien het verhaal waarheid behelsde.

»Dan geloof ik, dat ik ook had behooren te wachten, Jack; het was maar om Gerald — hij is zoo koud.»

»Neen, jonge jufvrouw, hij is enkel voorzigtig — wellicht al te voorzigtig, maar, zoo als zij mij beneden zeggen, is hij nu een onnoozele bloed geworden tegen wat hij was eer gij hier kwaamt. Gij hebt de zelfzucht, die veel magt over hem had, uit zijn boezem gedreven, en ik weet dat zijn vader u er voor zegent. Het heeft zoo menig jongeling van goeden aanleg reeds zijn verderf gekost, als hij den gebraden haan heeft willen spelen.

Het kleine trio bragt wezenlijk de avonden zeer genotrijk door, hoewel nu en dan door eene geringe onstui-
migheid van Grace gestoord, doch niet dikwijls. Zij ver-
klaarde, dat haar oom verwonderlijke vorderingen op de
viool maakte, en inderdaad was het potsig te zien hoe
die kleine heer van de oude school, echter nog zoo net
van figuur, onderwijs gaf aan zijn lief nichtje, dat schit-
terde als een meikever en levendig was als een licht-
vlieg, wanneer hij in de toeren en passen van den *menuet*
de la cour de kamer met haar doorwandelde, terwijl
Gerald op zijn klarinet blies en dat vertoon als niet
naar zijn zin beoordeelde. Zoo ging de tijd voorbij, nu
eens meer, dan eens minder aangenaam, althans met dat
goed gevolg, dat Grace tot een meisje van meer naden-
kendheid en waardigheid werd vervormd, dan aanvanke-
lijk van haar wild, onbesuisd temperament had kunnen
verwacht worden. Hare schoonheid, zoo al minder uit-
blinkend, had meer zachtheid verkregen, en zeker hief
zij nu, na een tijdsverloop van drie jaren, hare hand
niet meer op, om Gerald een klap om de ooren te geven,
hoewel zij toch haar ongenoegen tegen hem zou hebben
uitgelaten, indien hij het had gewaagd iets te zeggen op
haar »dierbaar vaderland,” dat zij even innig als altoos
bleef lief hebben. Zij deed dan ook bestendig van die
kleine opofferingen, die zulke uitmuntende behoedsters tegen
zelfzucht zijn, om in staat te wezen geschenken en on-
dersteuning te zenden aan de armen, die zij nog steeds
»haar volk” noemde. De bezitting was verkocht en in
vreemde handen gekomen, doch haar leed deswegens
werd verzacht door het herhaaldelijk ontvangen van na-
rigten, dat de landstreek een verwonderlijken staat van
voorspoed genoot. De bewoners smaakten de zegening
van een goeden landheer, en Jack vertelde veel van
verbeteringen waarvan hij had gehoord — verbeteringen,
die, eenige jaren te voren, niet aangenaam in Graces
ooren zouden hebben geklonken. Inmiddels was Gerald

naar Boston vertrokken, om aldaar de handelsbetrekkingen zijns vaders te vertegenwoordigen. Bij zijn afscheid zeide hij haar, dat, indien hij niet zoo volkomen overtuigd was van hare liefde en oplettendheid voor zijnen vader, hij hem niet had kunnen verlaten. »Maar gij, Grace, zijt meer voor hem dan ik ooit kon wezen — gij zijt de zingende vogel voor geheel zijn huis en hof.»

Ik snel nu heen over de, schijnbaar lang uitblijvende, maar, als zij er zijn, gaauw vervliegende jaren, die er verliepen tusschen eene belofte door den heer Baard aan Grace gedaan, en de vervulling er van. »Als de goede tijd komt, neem ik mijn prinsesje meê naar Ierland, en dan zal zij Ballymacashel weder eens bezoeken.» In het eerst zou »die goede tijd» komen als Grace zich deze of gene onhebbelijkheid had afgewend, of eene opgenomene taak tot den einde toe had volbragt; vervolgens, als de heer Baard eens van huis weg kon; toen weder »in de aanstaande herfst», of »in het eerstvolgende voorjaar,» intusschen kwam hij al nog niet. Wat Grace somwijlen gedachten maakte, waren de veelvuldige overtogten die Jack naar Ierland deed. Nu eens had hij een »erge hoest,» die niet anders dan in de lucht van zijn geboortegrond kon overgaan; dan lag zijn oom of neef »doodelijk ziek,» en het zou onnatuurlijk wezen als hij er niet heenging om ze te zien; op een anderen tijd weder klaagde hij over »zware pijn op zijne oogen,» waarvoor hij een, te Londen niet bekend, wonderzalfje moest gaan halen; en zoo al meer.

Ik ben er niet zeker van of hij jufvr, O'Sullivan bij zijne terugkomst wel de *volle* waarheid zeide. Hij bezat een overvloedigen voorraad van »schrander vernuft,» dat den Ierschen landlieden aangeboren is, en ik vrees, dat hij aan de waarheid niet zoo getrouw bleef als hij wel had behooren te doen. De heer Baard gaf hem dit meer dan eens te kennen, doch Jack had, als gewoonlijk, zijn antwoord bij de hand.

»Och, mijnheer, ik weet mij geen raad, ik weet mij volstrekt geen raad met jufvrouw Grace, vooral als zij mij zoo strak aankijkt met hare groote oogen, die zelfs door een steenen muur klaar en helder zouden kunnen zien.»

»Wel, Jack, dat is nu weêr een loopje van u; er waren wel nooit oogen die door een steenen muur konden zien, dat weet gij ook wel.»

»O, wel zeker weet ik dat; maar ik zal het u anders voorstellen: zij laat die oogen als vurige pijlen in mij doordringen, en dan ben ik een dood man, mijnheer.»

»Jack, Jack!» riep de heer Baard op getergden toon; »spreek zonder omwegen, of kunt gij dat niet?»

»Neen, mijnheer, ik kan niet; 't is inderdaad zoo, ik kan niet, althans niet met jufvrouw Grace. Ik wou dat het voorbij was. Ik weet dat mijn tong dikwijls uitglijdt en komt er dan zoo'n glip, dan heb ik alles bedorven. Ja, mijnheer, ik wou uit den grond, uit den diepsten grond van mijn hart, dat alles voorbij was.»

Wat was het dat Jack zoo ernstig wenschte dat »voorbij» mogt wezen? Wij zullen het spoedig uitvinden.

»Grace, mijn hartje,» zeide haar oom op zekeren morgen, toen de zon zeer helder door het Londensche venster scheen — dat wil zeggen, voor Londen zeer helder — »ik heb hier een brief voor u van Gerald.»

»Ik dank u, lieve oom; hoe raar die jongen toch is: in zijne brieven aan mij laat hij altoos plaats en dagteekening weg; over Amerika schrijft hij nu in 't geheel niets meer, en dat plag hij in den beginne toch wel te doen.»

»Hij zal het onderwerp reeds hebben uitgeput, kindlief.»

»Amerika uitgeput!»

»Nu ja, misschien, ik weet het niet; maar het schijnt toch dat hij u veel mede te deelen moet gehad hebben, als hij twee bladzijden postpapier volschrijft.»

Ja, daar staat nog al wat op; hij kan het nog altoos niet laten mij op lessen en vermaningen te onthalen, hetzij bedekt of openlijk; de oude geschiedenis, mijne

vliedernatuur; maar, laat eens zien — daar schrijft hij zoo veel over de Ieren, over de stedelingen en over het landvolk, dat het weldra schijnt alsof hem die onder zijne wijze oogen zijn gekomen. Ongelukkiglijk is er zulk een aantal Ieren in Amerika. Ik veronderstel dat hij nog al met veel er van in aanraking moet zijn gekomen. Mijne arme landgenooten moeten blijkbaar op zijne excellentie een meer gunstigen indruk hebben gemaakt dan lang te voren het geval was toen ik hem voor het eerst leerde kennen.”

»Welnu, zoo veel te beter. Grace! het weêr schijnt gestadiger te worden, het glas rijst, en ik heb zeer weinig te doen. Hoe zou het u aanstaan, wanneer wij voor een maand een uitstapje naar Ierland deden, voornamelijk om u eens weder op uwe oude plaats te brengen? Naar men mij zegt, is er thans een logement in het dorp, en dat zal ons verblijf aldaar wel niet ongemakkelijk maken; en gij zoudt zeker de oude Anna nog willen zien eer zij den adem uitblaast; ook ik voor mij geloof, dat ik eenigen lust gevoel Killarney te zien.”

Men zal zich ligt een denkbeeld kunnen vormen van het antwoord dat Grace op dit voorstel gaf, en van hare opgetogenheid toen zij te Queenstown aan land stapten, en hoe zij bij haren oom er op aanhield om in eene opene caleche, in plaats van in een gesloten spoorwegwagen, naar Dublin te rijden en hoe zij een weinig pruilde, toen haar oom dit tot hare teleurstelling niet goedkeurde.

»Hoe oud, lieve Grace, moet, naar uw oordeel, een jonge dame zijn, om meerderjarig te wezen?” vroeg haar oom, terwijl hij zich in een hoek van den wagen nestelde tegenover Graces gouvernante, die, zoo als oom en nicht beide eenstemmig dachten, groote behoefte had om, in hare vakantie, een Iersch luchtje te scheppen.

»Moet zij wachten tot op haar een-en-twintigste jaar, oom, of is zij, even als de koningin, met haar achttiende jaar meerderjarig?”

»Daar gij juist dien bekoorlijksten leeftijd bereikt hebt, prinsesje, verbeeld ik mij dat gij liever nu reeds meerderjarig zoudt willen wezen?»

Grace echter betuigde dat zij weinig of geen verlangen had meerderjarig te wezen; het ontbrak haar aan niets, en zij hield zich verzekerd nimmer gelukkiger te zullen wezen, dan zij het in dit oogenblik was.

Te Dublin ontmoetten zij Jack, die in Ierland was geweest »over verscheidene kleine aangelegenheden, die hij daar te verrigten had gehad.» Toen hij het drietal daar zag, geraakte hij in zoodanigen staat van uitgelatenheid en opgewondenheid, dat de heer Baard zich verplicht zag hem te zeggen, dat hij beter deed naar bed te gaan, zoo hij hem niet naar een krankzinnigengesticht zou moeten laten vervoeren.

»Wat kan ik dat helpen? Wat denkt mijnheer dan dat ik ben? — vleesch en bloed, of hout en steen? Ik geloof dat het beste plan voor mij zal wezen, stil weg te sluipen, jufvrouw O'Sullivan geheel niet aan te spreken en daarheen terug te keeren van waar ik gekomen ben. Mijnheer mag mij op mijn woord gelooven, dat mijn hart daar binnen al zeer warm gevoelt. O, dat ik dien dag heb mogen beleven! Ja ik zou — ik zou mij veeleer de punt van mijn tong willen afbijten dan een enkel woord voor jufvrouw Grace te laten vallen.»

Ach, dat arme kind, die lieve Grace! Van het oogenblik af dat zij voet aan land had gezet, gevoelde zij in haar binnenste een ommekeer, waarvan zij zich geen rekenschap wist te geven. Jaren lang was het verlangen, eens weder haren geboortegrond, de plek waarop hare wieg stond, te mogen aanschouwen, de eenige hartstogt, die haar leven beheerschte; nooit kon zij er den naam van hooren nocmen zonder dat haar warm bloed naar wang en voorhoofd toestroomde. Minder, verbeeldde zij zich, kon het haar schelen wie er thans de bezitter van was, als zij maar »haar volk» en »de oude, bouwvallige

muren" zou kunnen zien; en nu, waar de vervulling van den innigsten wensch van haar hart zoo nabij was, nu beefde datzelfde hart en kromp ineen voor de beproeving die het verbeidde. Hoe vermogt zij dat alles uit te houden?

„Al wat oud was en versleten,
Is gesloopt en lang vergeten.”

Ter naauwernood kon zij zich weerhouden, haren oom om den hals te vallen, en hem te smeeken haar weder terug te voeren, ware het niet dat haar zulks als eene zwakheid of dwaasheid zou worden uitgelegd. Daar ten minste, binnen de geheiligde omgeving van het kerkhof — daar was nog aarde, waaraan »de vreemdeling" geen hand heeft durven slaan, dit strekte haar tot grooten troost. Men zeide haar, dat het landgoed vele verbeteringen had ondergaan — o, dat hield zij voor zoo wreed. Dat er scholen in het dorp waren gekomen, verheugde haar, maar het landgoed! —

Hare eerste nacht in Ierland werd slapeloos en in tranen doorgebracht, doch toen de morgen kwam, gevoelde zij zich na het bidden gesterkt, en besloot zij blijmoedig haren oom te naderen en hem haren dank te betuigen, tevens het voornemen opvattende, hem »liefde voor Ierland" in te boezemen; doch zij gevoelde, dat zij nu eene bittere beproeving had door te staan.

Onmogelijk kan ik hare aandoening beschrijven toen zij de bergen die haren geboortegrond bestrijken in het gezigt kreeg; zij wenschte, dat zij, even als een vogel, over al de hoogten en laagten kon vliegen; dáár, bij deze blaauwe, spiegelende beek, stond haar vader zoo gaarne te visschen, en over dien heuvel plag zij op den armen Bannacher te rijden, en als Jack het middagmaal bragt, wilde haar vader en zij het liefst onder dien grooten ouden esch gaan zitten en het daar te zamen nuttigen. Dáár en dáár! en dáár! O, hoe veel herinneringen! Menige hut, menige boerenwoning van voorheen stond

er niet meer, en hier en daar zijn andere in de plaats gekomen — allerliefste landhuisjes. »O, Mrs. Leider, die zien er wel zoo bevallig uit als de Engelsche bouwmanswoningen — een kot voor de varkens, en kamperfoelie die zich om de vensters heenwindt.»

Ja, al draven de paarden nog zoo hard, de eerste bogt van den weg zal hen toch in het gezigt der hekken van de laan brengen. Neen, neen, aan die hekken zou zij de oogen niet durven opslaan, als zij bleven doorrijden. »Doorrijden!» Er viel niet aan te denken; er kwam een geroep »halt! halt!» en een geschreeuw, en een gejuich »*Caith mille a faltha!*» dat, vertolkt, wil zeggen: »*Honderdduizend maal welkom!*» Toen weder een geschreeuw: »Weg met de paarden! menschelijke schepsels, die leven, ademen en liefderijke harten hebben, moeten en zullen het rijtuig huiswaarts trekken.» Je hoofd achteruit, op dat we beter kunnen zien of zij er wel zelf in zit!» riep er een.

»Wel zeker, wel zeker is zij het, een O'Sullivan van top tot teen; en Jack, de knecht van den huize, achterop; kijk hoe hij met zijn hoed wuift, en met de andere hand wijst dat zij het is!»

»O, is dat niet verrukkend te zien, hoe zij zich aan haren oom vastklemt; die man is waard een Ier te wezen; en kijk, haar lief gezichtje, vol lachjes en traantjes, en nu vraagt zij hem wat dat beduidt?»

»Ja, lief kind, *wij* weten wel wat het beduidt; het beduidt, dat *hij* het landgoed heeft gekocht, en welvaart heeft gebragt onder het goede volkje,» riep Jack haar toe. »Volop te doen en alles Jantje-kontantje met goed Engelsch geld; en de jonge heer was zes maanden bij ons, en heeft geleerd een Ier te wezen; in het eerst was dat zoo gemakkelijk niet, maar hij leerde ons *zijne* wijze van doen, en wij leerden hem de *onze*, en, ligt mogelijk, staan wij er beiden beter bij. Toe jongens! nog eens luidkeels en zoo lang er nog stem in uwe

gorgelen zit. Nog eens: Lang leve de O'Sullivan, lang moge zij over ons regeren!"

Grace bleef al nog herhalen, »Wat beduidt dat? wat beduidt dat?"

»Dat beduidt," gaf haar oom ten antwoord, »dat mijn prinsesje heden meerderjarig is, en dat ik het geluk heb haar terug te geven aan haar volk en haar volk aan haar —."

Gerald opende het portier van de caleche.

»En gij, neef Gerald, gij zijt immers in Amerika!"

»Neen, nicht Grace, ik ben er niet. Ik was er, maar Ierland bevalt mij beter. Ik keerde terug, gelijk menig landverhuizer wenscht te doen, en verheug mij dat ik hier ben."

Wat er nog verder gedurende eene geruime poos werd gezegd, weet ik niet met nauwkeurigheid op te geven, want de oude Anna viel voor de voeten harer lieveling in bezwijming neder, en de opgewektheid onder de menigte was verbazend onderwijl Grace en Gerald de oude vrouw tot binnen de groote zaal bragten. De bouwmeester had alles zoo aangelegd, dat hij »hersteld" heeft zonder te »slopen", en toen Grace den volgenden morgen ontwaakte, kon zij nauwelijks anders gelooven, dan dat alles eene luisterrijk schitterende toovergeschiedenis was! Wel was er in dit tooneel geene liefderijke moeder, maar een liefderijk oom verving moeders en vaders plaats.

»Al die onbegrensde goedheid van mijn onschatbaren oom Baard verwondert mij niet," zeide Grace; »maar van u, Gerald, had ik nooit gedacht, dat gij in mijn den wensch zoudt kunnen doen opkomen, om..."

»Om wat, Grace?"

»Om u voor uw land even veel te zien doen als gij voor het mijne hebt gedaan."

»Ik wensch in het leven te blijven om veel meer te doen dan dit — om — om — u gelukkig te maken, dierbare Grace, mijn vaders prinses, maar ook de mij-

ne — en ik vertrouw, door Gods zegen en de uwe, dat ik dit zal.”

»Ziedaar, jufvrouw Grace! dat is de regte wensch Goddank, dat ik het beleefd heb dien te hooren; er is nog voor beide landen veel, zeer veel te doen, door hoofden waarin verstand en harten waarin liefde zit.” —

»En door een vereeniger en een knecht van den huize gelijk Jack er een is,” zeide de wijze Gerald.
